

Tantárgy címe: Auctorolvasás: Caesar

(1.) Kurzus címe: Auctorolvasás: Caesar	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹²: gyak. (kredit 100%)	
A tanóra¹ típusa: gyakorlat és óraszám: 28 az adott félévben , (<i>ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</i> - Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők²(ha vannak): -	
A számonkérés módja (<i>koll. / gyj. / egyéb</i>): gyj. Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok³(ha vannak): -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): -	

Kurzusleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása, vagy a féléves témák felsorolása (ld. **új szakos KKK**, ill. NAT Magyar Közlöny 2020. évi 17. szám)

Témakörök:

1. Bevezetés, óramegbeszélés
2. Caes. *b. G.* V. 12, 14.
3. Caes. *b. G.* VI. 13-19.
4. Caes. *b. G.* VI. 13-19.
5. Plin. *Nat.* XVI. 249-251. Tac. *Ann.* XIV. 30.
6. Caes. *b. G.* I. 1, 3.
7. Caes. *b. G.* I. 6, 7.
8. Caes. *b. G.* I. 12, 13
9. Caes. *b. G.* I. 14, 16.
10. Caes. *b. G.* I. 17, 18
11. Caes. *b. G.* I. 39-40
12. Caes. *b. G.* I. 39-40

¹Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

²pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Érdemjegy: az órai munka, a zárthelyi dolgozatok és a szódolgozatok jegyátlaga alapján.

Ha a hallgató nem készül fordítással az órára, az szankciót von maga után.

KKK megfeleltetés:

- Ismeri az ókori görög és római politikai struktúrák főbb jellemzőit és változásait, az ókori és ókori keleti civilizációk kulturális örökségét (írásbeliség, művészetek, tudományok, gazdaság, jog), különös tekintettel a vallási hagyományokra.
- Tisztában van az ókori és a középkori Európa történetének gazdaság- és társadalomtörténeti alapfogalmaival, a társadalmi rétegzettségével, gazdasági és kereskedelmi újításaival.

Tisztában van a művészettörténeti korszakokkal és főbb jellemzőivel

Mely NAT-KET elemeket tartalmazza a kurzus? (kerettantervekhez ld. https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat)

A kurzus ismertanyaga emellett kapcsolódik a NAT II. 3. 2. 2. pontból az alábbiakhoz:

„A klasszikus nyelvek tanulója a klasszikus kultúrára vonatkozó ismeretei révén felismeri, hogy a különböző civilizációk történetileg kialakult és változékony rendszerek, melyeket csak az elvonatkoztatás és az önreflexió eszközeivel értelmezhetünk. A viszonyítás fontosságának megértése hozzájárul a saját kultúra mélyebb megértéséhez is. A klasszikus nyelvek ismerete ezen túlmenően az európai és benne a magyar művelődés hagyományainak mélyebb megismeréséhez vezet, segít megérteni a múltat mint a jelen előzményét, erősíti a kulturális identitást.”

„KULTURÁLIS ISMERETEK

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló: 1. rendelkezik a szövegek értelmezéséhez szükséges kulturális ismeretekkel; 2. képes arra, hogy megmutassa a mai kultúránktól idegen elemeket a klasszikus nyelveket létrehozó kultúrákban, és ezekről képes reflektált véleményt alkotni.”

A kurzus megfelel a NAT II. 3. 4. 1. pontjában megfogalmazott alapelveknek és céloknak.

NAT 5-8:

Fejezetek az ókor történetéből: az ókori Róma öröksége; a görög-római hadviselés

NAT 9-12:

Civilizáció és államszervezet az ókorban római civilizáció; a római köztársaság.

Vallások az ókorban: politeizmus

KET 9-12

Civilizáció és államszervezet az ókorban.

Vallások az ókorban.

Kerettanterv

Grammatika:

Mondatrövidítő szerkezetek, declinációk, coniugatiók, passzív és aktív mondatok

Szövegfeldolgozás:

Szemelvények Iulius Caesar műveiből (pl. a gallok társadalmáról, házassági és gyermeknevelési szokásairól, vallásukról, isteneikről, naptárukról, Caesar beszéde katonáihoz).

Tacitus történeti műveiből származó szemelvény olvasása (műveinek értéke, a szerző utóélete).

Mely NAT-ra épülő érettségi vizsgatárgy követelményeket tartalmazza a kurzus? (ld. https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol)

A kurzus a latin nyelv érettségi követelményein belül a 2. kulturális ismeretek témakör középszintű és emeltszintű követelményeihez kapcsolódik.

Pontosabban a vizsgázó ismeri:

- a források pontos megértéséhez és értelmezéséhez szükséges földrajzi, történelmi, gazdasági és kultúrtörténeti tudnivalókat,
- a klasszikus antikvitás mindennapi életét, életkörülményeit (lakás, öltözködés, étkezés, család, szórakozóhelyek), a társadalmi érintkezés szokásait (társadalmi rétegek, államszervezet, közigazgatás), az adott társadalom alapértékeit, a fontosabb ünnepeket és rítusokat (áldozatbemutató, jóslás),
- e kulturális értékeknek korunkra és az egyetemes kultúrára gyakorolt hatását, e kapcsolatrendszernek az általa megismert forrásokhoz köthető egyedi elemeit.

1. források, középszintű követelmény: A tanuló alapvető ismeretekkel rendelkezik a fenti szerzők eredeti nyelven megismert szövegein túli irodalmi és egyéb működéséről (Julius Caesar, Cornelius Tacitus)
2. kulturális ismeretek, középszintű követelményei: A vizsgázó ismeri - a fenti források pontos megértéséhez és értelmezéséhez szükséges földrajzi, történelmi, gazdasági és kultúrtörténeti tudnivalókat, a klasszikus antikvitás mindennapi életét, életkörülményeit (lakás, öltözködés, étkezés, család, szórakozóhelyek), a társadalmi érintkezés szokásait (társadalmi rétegek, államszervezet, közigazgatás), az adott társadalom alapértékeit, a fontosabb ünnepeket és rítusokat (áldozatbemutató, jóslás)
3. nyelvtani ismeretek közép és emelt szintű anyagait, melyek az olvasmányban előfordulnak.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott* irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

- Caesar: A polgárháború. Commentarii de bello civili. (Auctores Latini IX.) Budapest, Tankönyvkiadó, 1969. A szöveget gondozta, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Havas László.
- Adamik Tamás: Római irodalom az aranykorban. Pécs, Seneca, 1994. (C. Iulius Caesar – pp. 37-52)
- Suetonius: Az isteni Iulius (Suetonius: Összes művei, pp. 9-50. Budapest, Osiris Kiadó, 2004. Kis Ferencné fordítása.)
- Plutarkhosz: Iulius Caesar (Párhuzamos életrajzok I., pp. 603-668. Budapest, Osiris Kiadó, 2001. Máthé Elek fordítása)

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség, attitűd*) a felsorolása, amelyek kialakításához a kurzus jellemzően, érdemben hozzájárul (ld. szakos KKK)

„A szakképzett tanár rendelkezik szaktárgya tudományos ismeretrendszerével, az információszerzéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültséggel. Ismeri az általa tanított szakterület (tanulási/műveltségi terület, művészeti terület) ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint kapcsolatát más tudományokkal, tantárgyakkal, tanulási területekkel.”

- Ismeri az ókori görög és római politikai struktúrák főbb jellemzőit és változásait, az ókori és ókori keleti civilizációk kulturális örökségét (írásbeliség, művészetek, tudományok, gazdaság, jog), különös tekintettel a vallási hagyományokra.
- Tisztában van az ókori és a középkori Európa történetének gazdaság- és társadalomtörténeti alapfogalmaival, a társadalmi rétegzettségével, gazdasági és kereskedelmi újításaival.
- Tisztában van a művészettörténeti korszakokkal és főbb jellemzőivel

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat):

Kurzus oktatója (név, beosztás, tud. fokozat): **Kapi Péter, egyetemi tanársegéd**